

Inhoud

Dit is de 48^e uitgave van de Historische Vereniging Bergambacht

Achtereenvolgens komen in dit nummer aan de orde:

Mededelingen van bestuur en redactie	pag. 1
Schilders van de Krimpenerwaard door de eeuwen heen (Jan-Willem Stolk)	pag. 3
Opgravingen in Ouderkerk a/d IJssel (Peter Sluisman)	pag. 7
Een antieke stoof (Peter Sluisman)	pag. 11
Winters van vroeger (Roel Botter)	pag. 15
Agenda en fin. verslagen Alg. Ledenverg. 13 apr. 2023	pag. 23

Mededelingen van bestuur en redactie.

Artikelen

In dit voorjaarsnummer kunt u een tweetal artikelen lezen van ons bestuurslid Peter Sluisman. Hij werkte mee aan opgravingen in Ouderkerk aan den IJssel als vertegenwoordiger van het SAK, de Stichting Archeologie Krimpenerwaard en hij stuitte bij een vriend op een antieke stoof die zeer waarschijnlijk uit Bergambacht afkomstig is en waarop een aantal Bijbelse verhalen is afgebeeld.

Journalist Jan Willem Stolk, verbonden aan het Streekmuseum Krimpenerwaard schreef een artikel over landschapsschilders uit de 17^e

t/m/ de 19^e eeuw die geïnspireerd werden door de schoonheid van de Krimpenerwaard.

Uw redacteur schreef een bijdrage over winters van vroeger die gemiddeld duidelijk kouder waren dan de winters die we de laatste decennia beleefden..

Contributie

Bij dit blad hebben wij weer een los verzoek tot betaling van de contributie gevoegd i.t.t. vorig jaar. De proef om het verzoek alleen in het blad te vermelden was geen succes. Onze penningmeester heeft zich veel moeite moeten getroosten om de contributies binnen te krijgen. Een vriendelijk verzoek dus om uw contributie voor 2023 tijdig over te maken.

A.L.V.

Op 13 april vindt de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering plaats in gebouw De Tulp, Burgem, Huijbrechtstr. 2. Aanvang 20.00h. De agenda en verdere bijzonderheden vindt u verderop in dit nummer. Na de pauze houdt Nico Holdermans uit Ouderkerk aan den IJssel een lezing over het kerkgebouw van de Ned. Herv. Kerk aldaar en het in de kerk aanwezige praalgraf van de familie Nassau-LaLecq.

Nieuwe leden

We mochten de volgende nieuwe leden verwelkomen:

De hr. B. Breedveld

De hr. H.A. Verhoef

De hr. C. van Bergen Bravenboer.

De hr. G. Verweij.

De vereniging telde per 31 dec.2022 156 leden.

Schilders van de Krimpenerwaard door de eeuwen
heen:

‘Met de meest briljante helderheid’

door Jan Willem Stolk

Molen De Onverwacht. Joh. Van Schelven

“Maar de meest briljante helderheid kan niet anders gerealiseerd worden dan met een beetje wit en gele oker. Men moet deze grastonen op doek overzetten, ze warm maken, fluwelig, geurig, (...)”, meende schilder Jacob Maris. Daarmee kan hij het gras van de weilanden uit de Krimpenerwaard bedoeld hebben, want het is zeker dat leden en navolgers van de Haagse school hier hebben gewerkt. Ook veel andere kunstenaars uit verschillende

stijlperiodes hebben door de eeuwen heen de Krimpenerwaard ontdekt en verbeeld.

De Vlist. Jan Willem van Borselen.

Er waren aanvankelijk slechts enkele thema's die in vroeger eeuwen de aandacht van kunstenaars trokken als het de Krimpenerwaard betrof. Het ging vooral om dorps- en riviergezichten en bijzondere gebouwen. Veel kunstenaars hadden in feite een rol als chroniqueur, waarbij ze de functie van een eigentijdse fotograaf vervulden. Zo was er een grote behoefte aan een exacte weergave van gebouwen. Isaak Tirion deed aan het eind van de 18de eeuw een poging alle historische, topografische en architectonische kennis over de Republiek van die tijd te documenteren. Dit resulteerde in de publicatie van *Het verbeerlyket Nederland*. Daar werkte onder meer Cornelis Pronk (1691-1759) aan mee. Hij is bekend geworden door zijn nauwkeurige topografische tekeningen, vaak geplaatst in een zonnig, wat Italiaans aandoend licht. Hij heeft meerdere plaatsen in de Krimpenerwaard getekend.

De belangrijkste kunstenaar die meewerkte aan dit topografische standaardwerk was echter Hendrik Spilman (1721-1784), die het land doortrok om de plaatselijke gebouwen en landschappen vast te leggen. Van zijn hand is een tekening van Haastrecht en de kerk van Lekkerkerk (Rijksmuseum). Zowel Pronk als Spilman spreidden in hun werk een enorme kwaliteit ten toon.

Voor wat de Krimpenerwaard betreft moeten ook Jan van Almeloveen (1656-1684), Abraham Rademaker (1676-1735) en Hendrik Tavenier (1734-1807) genoemd worden, die veel dorpen in de Krimpenerwaard hebben vereeuwigd. De laatste maakte aquarellen en gewassen pentekeningen van dorpsgezichten, onder andere van Haastrecht en Ouderkerk.

Van verslaglegging naar beleving

Het aantal kunstenaars dat in de Krimpenerwaard werkte is te groot en uitlopend om aan iedereen aandacht te schenken. Echter mag de omslag naar de impressionistische beleving van het Hollandse polderlandschap niet onvermeld blijven. Met name de schilders van de Haagse school troffen in de Krimpenerwaard het idyllische landschap aan waar ze naar op zoek waren. Ze vonden er weiden, rivieren, oevers, rietpluimen, koeien en vergezichten onder een indrukwekkende wolkenlucht. Daarbij mocht het gemoed van de kunstenaar volop meespelen. Hoeveel werken zullen er niet in de waard vervaardigd zijn, waarvan de locatie niet te achterhalen is. Soms lukte het nog wel. In 2018 ontdekte G.H. Keunen van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg dat een schilderij van Willem Roelofs (1822-1897) de voormalige molens aan de Stolwijker boezem moest weergeven.

Boven en ondermolen van Stolwijk. Willem Roelofs 1822-1897

Eerder was al bekend dat Jan Willem van Borselen (1825-1892) schilderijen had gemaakt van het riviertje de Vlist. Het werk van de laatste mocht zich zelfs verheugen in de belangstelling van het Koninklijk Huis.

Vastleggen

Speciale aandacht vraagt ook de redelijk recent werkende J. Verheul Dzn (1860-1948). Deze Rotterdamse architect, raadslid en aquarellist verafschuwde de modernistische ingrepen in stad en land. Daarom probeerde hij zo veel mogelijk oude karakteristieke gebouwen vast te leggen. Met warmte en precisie schilderde hij ook in de Krimpenerwaard veel hofsteden en boerderijen, vooral in Lekkerkerk,

Bergambacht, Berkenwoude en Gouderak.

Zo zijn plekken, buurten, landschappen en gebeurtenissen door schilders vastgelegd: van vroeger tot nu en van het Middeleeuwse Schoonhoven tot het Krimpense Veer. Het Streekmuseum Krimpenerwaard heeft nu een tentoonstelling gewijd aan veel geschilderde bekende plekjes, onder de titel: 'Herken je me nog?'. Oude werken uit de eigen collectie (zoals Molen de Onverwacht van Antonius Johannes van Schelven) en nieuwe werken van hedendaagse kunstenaars geven een nostalgisch beeld van het Nederlandse landschap.

Archeologische opgraving in Ouderkerk a/d IJssel

door Peter Sluisman

De Stichting SAK (Stichting Archeologie Krimpenerwaard) waar de Historische Vereniging Bergambacht aan gelieerd is heeft mogen assisteren aan een officiële archeologische opgraving. Het voormalige oude Raadhuis Dorpstraat 42 in Ouderkerk a/d IJssel moest worden gesloopt ten behoeve van enige appartementen op die plek. Zoals u weet worden de vroegere raadhuisen afgestoten om een voor heel Krimpenerwaard nieuw raadhuis te bouwen in Bergambacht maar dat terzijde. Volgens de gemeentelijke waarde kaart is de betreffende locatie in Ouderkerk een hoogwaardige archeologische locatie en is men (lees gemeente) verplicht sinds de wet van Malta 1992 om onderzoek te doen. Er werd eerst een grondboring gedaan om te kijken of er überhaupt nog iets aan te treffen viel. Dit bleek het geval en dan volgt er een proefsleuven onderzoek, dit onderzoek heeft geleid tot een breed archeologisch onderzoek.

Een dergelijk onderzoek wordt gedaan door een erkend bureau (in dit geval ADC) in samenspraak met gemeente en ontwikkelaar/aannemer. Men dacht hiervoor een volle week nodige te hebben. In de week van 28 november tot en met 2 december is er gegraven en gezocht naar alle mogelijke resten van bewoning. Er hebben in elk geval 4 stenen huizen gestaan uit de 17^e eeuw met bijbehorende aanbouwsels en beerputten. Veel vroegere bebouwing op die plek is niet aangetroffen, we troffen allerlei muurtjes aan en een klein (mogelijk) wijnkeldertje met plavuizen en tegelresten, waarvan 2 nog intact met een vliegende vis en een zeewezen, daarnaast tegelresten met beroepen, straatventers, dorpsomroeper, man in een kroeg, ook 2 zogenaamde kandelabertegels waarvan 1 met een kameel en 1 tegel met een aigrette rand die vaak wordt toegewezen als zijnde Haarlems en een enkele 18^e -eeuwse tegel

Een deel van de opgegraven objecten

Het meest logische in die tijd was dat je tegels bestelde in Rotterdam of Gouda, beide steden hadden tegelfabricage. Een van onze leden heeft een zeer goede metaaldetector en daar zijn ook tal van voorwerpen mee gevonden, denk hierbij aan verschillende duiten (koperen muntjes) en zelfs 1 zilveren muntje, mantel gespen, vingerhoeden, gesmede spijkers, een klein metalen knoopje en tal van andere zaken. In 2 afzonderlijke beerputten werd een leren schoen gevonden, sommige van deze kleine vondsten dateren zelfs van voor de 17^e eeuw. Soms zijn beerputten schatkamers want bij epidemieën in stad of dorp werd vrijwel alle huisraad in de put gegooid, helaas voor ons geen schatten.

Overigens is wel materiaal uit de putten meegenomen om op mogelijke etensresten te onderzoeken. Op die manier kun je er achter komen wat men zoal at in die tijd.

Ook wethouder Wisja Pannekoek met o.a. cultuur in zijn portefeuille is komen kijken naar de vondsten, wat als zeer positief werd ervaren, hieruit blijkt dat men ook op dit niveau geïnteresseerd is in cultuur onder de grond. Alle gevonden locaties worden ingemeten en ook de bodemvondsten worden in zakken gedaan met een label op de plek waar ze gevonden zijn. U begrijpt dat het gevonden materiaal vies en smerig is en schoongemaakt en gewassen moet worden. Daar ons clubhuis tegenover deze opgraving staat is het grootste gedeelte ook daar schoon gemaakt. ADC neemt al het materiaal mee om te onderzoeken en te determineren om dit in een rapport vast te leggen. De gevonden voorwerpen gaan hierna naar het archeologisch depot in Alphen a/d Rijn.

Deze week is voor ons team bijzonder leerzaam geweest en op deze wijze komen we steeds meer te weten hoe onze voorouders hebben geleefd, gewoond, wat voor materiaal ze gebruikten en zelfs wat ze hebben gegeten.

Aardewerk uit plm. 1610-1630

Stoof met Bijbelse voorstellingen

door Peter Sluisman

Nog niet zo lang geleden zag ik bij een bevriende medeliefhebber van antiek en volkskunst een interessant object. Zo af en toe ga ik bij hem langs, voornamelijk om weer eens bij te praten, of om te vertellen wat voor moois we allemaal gezien hebben. Kopen doe ik niet zo veel meer want het huis raakt aardig vol, maar nieuwsgierig en liefhebber blijf je altijd als je met het antiekvirus besmet bent. Maar deze keer had hij toch iets op de kop getikt wat mijn aandacht trok.....een stoof gemaakt van iepenhout met Bijbelse voorstellingen. Hij beweerde dat het bijna niet anders kon of de stoof kwam van een familie uit Bergambacht. (hij had daar een plausibel verhaal over). Dan krijg ik toch iets hebberigs over me, een toch wat op het eerste gezicht wonderlijke stoof ,zoals gezegd mogelijk uit Bergambacht, die vermoedelijk zo'n 140 tot 180 jaar oud is.

Toen ik hem rondom bekeken had vroeg ik „ wat zien we nou eigenlijk.” Bovenop Adam en Eva met de slang (en de initialen A B) was niet zo moeilijk maar de zijkanten kon ik onmogelijk a la minuut thuisbrengen. Mijn antiekvriend had hetzelfde probleem, hij vertelde dat hij dacht redelijk

goed op de hoogte te zijn met wat er zoal in de Bijbel staat, maar hier kwam hij ook zo even niet uit.

Het moesten Bijbelse voorstellingen zijn, maar het was voornamelijk allemaal moord en doodslag. Hij had er wel een soort verklaring voor gevonden, nadat Eva middels de slang Adam had verleid met de appel werden ze verbannen uit het paradijs en was hiermee het kwaad/geweld in de wereld gebracht. Op drie kanten van de stoof was alleen maar geweld te zien en op het deurtje/voorkant een offerplaats met verschillende dieren en drie figuren, een priester, een koning en een soldaat. Dit laatste tafereel zou dan nodig zijn om vrede af te smeken en het geweld te laten stoppen.

Het zou een verklaring kunnen zijn, maar het stelde mij niet tevreden. Wie laat nou een stoof maken met bijna enkel geweld en narigheid? Toch besloot ik de stoof te kopen en het eens op mijn gemak te onderzoeken. Door mijn jarenlange ervaring en handel in antiquiteiten had ik sterk het gevoel dat er een ander verhaal achter moest zitten, maar welk? Nu heb ik gelukkig allerhande lectuur over Bijbelse onderwerpen en afbeeldingen. Zo heeft ene Pieter Schut in 1654 een Bijbel gemaakt met kopergravures waarbij de belangrijkste gebeurtenissen worden afgebeeld, bedoeld voor mensen die niet konden lezen en dat waren er veel in die tijd. Gelukkig is het vele malen herdrukt en nog wel eens tweedehands te koop en al bladerende kwam ik tot een andere verklaring.

De **zondeval** bovenop de stoof was makkelijk, de mens had gefaald en werd verdreven uit het paradijs. Door offers te brengen (voorkant/deurtje) en te luisteren naar God en de profeten kon het Joodse volk desondanks toch overwinningen boeken. (kon ik geen gravure van vinden)

David en Goliath, ((Samuel 27.19)).

- **Samuel slaat de Koning der Amelekieten voor de ogen van Saul** (Samuel 19.33).
- **Judith en het hoofd van Holofernes** (Apocrief) kon ik geen gravure van vinden.

Misschien denken enkele van u “is dit niet het hoofd van Johannes de Doper?” Nee, in de kunst wordt het hoofd van Johannes altijd op een schaal voor Herodes gebracht en bovendien is dit voorval bepaald geen overwinning.

Overwinningen: dit lijkt mij een betere verklaring. Door offers te brengen en te geloven in God kan de mens overwinningen boeken, dat is eigenlijk het verhaal van deze stoof. Als iemand een betere uitleg weet houd ik mij aanbevolen. Nu ben ik enkel nog benieuwd of een familie uit Bergambacht die dit leest zich wil melden bij de redactie om zeker te weten dat de stoof hier vandaan komt en wat zij voor verhaal hierbij hadden.

Winters van vroeger

door Roel Botter

Onder deze titel is in het HOP aan de Pleinstraat een kleine expositie met foto's en krantenknipsels ingericht in de vitrines. Wanneer je als oudere over winters van vroeger begint, gaat het gesprek al snel naar die van 1956 en van 1963 . De winter van 1979 was ook een klassieker, maar had al minder de impact dan die andere twee..

In je herinnering leek het alsof zo rond de jaren '50 en '60 elke winter voor schaatsijs zorgde om maar te zwijgen over de pakken sneeuw. Niets is minder waar. Ook toen waren er kwakkelwinters. In de dagboeken van W.S. van Dam, de latere dijkgraaf van de Krimpenerwaard, en dat van zijn zus Barbara worden de winters vanaf 1926 uitvoerig beschreven.

Van een dichtgevroren rivier de Lek kunnen we ons misschien nog wel iets voorstellen, maar het zal waarschijnlijk nooit meer gebeuren. Toch

was het, vooral in het begin van de 20^e eeuw geen uitzondering. Barbara schrijft over haar geboortjaar 1917 “dat ook toen de Lek stijf dichtgevroren zat en men met 2 voer hooi en aanspanning de rivier overstak.” De winter van 1929 was erger. Het was verschrikkelijk koud. Het vroom op 94 dagen en er waren 23 dagen dat het kwik niet boven nul kwam. Tussen 11 en 16 februari was het gemiddeld (dus over de dag en nacht gerekend) 10 graden onder nul. Natuurlijk waren ook toen winters soms mild, maar vooral in de 1^e helft van de vorige eeuw kon het langdurig ijzig zijn.

Alsof de oorlog al niet voor genoeg ellende zorgde waren 3 van de 5 oorlogswinters veel kouder dan gemiddeld. Tel daarbij het gebrek aan brandstof en het laat zich verklaren dat in de verhalen van hen die het beleefd hebben deze perioden als extreem zijn ervaren. Langzaamaan kwam er een kentering. Liepen we in 1954 en 1956 nog op een bevroren Lek, daarna was het voorbij. Natuurlijk, er kwamen nog strenge winters en zelfs een zeer strenge in 1963, maar de Lek bleef, zij het soms moeilijk, bevaarbaar. De schepen werden groter, hadden meer motorvermogen en ploegden zich door het ijs. Barbara van Dam schrijft hierover: “Op de Hollandse IJssel werd met auto’s gereden en in Stolwijk werd een heistelling op het ijs gezet. Veel gevallen van kolendampvergiftiging.” Van gemeentewege werd er op toegezien dat bij woningen die langs het water waren gebouwd een brandbijt van voorgeschreven afmetingen werd uitgehakt en opgehouden.

Gladheidbestrijding was een primitieve bezigheid. Door een ambtenaar van de gemeente werd de lokale kolenboer gebeld, of iemand anders die in het bezit was van een vrachtwagen. Die reed dan naar de haven en laadde een vracht zand en ging op pad. Twee man stonden in de vrieskou op de laadbak en strooiden met de hand het zand over de wegen. Veel soelaas bood het niet. We hebben het nu over de periode tot eind jaren '50. Later kwam een verspreider achter de vrachtwagen

te hangen die evenwel nog steeds vanaf de laadbak al rijdend moest worden volgeschepd.

Sportkleding zoals we dat nu kennen bestond niet of nauwelijks. Je was al blij wanneer je tegen de kou beschut was met een dikke wollen jas en gebreid ondergoed. Er werd geschaatst met wat je had. Colbertje en een sjaal waren op de ijsbaan niets ongewoons. Toen in de jaren '60 tijdens de economische vooruitgang meer mensen zich wat konden veroorloven, werden de houten schaatsen afgezworen en stapte Nederland massaal over op stalen noren.

Aan het eind van de 19^e eeuw werden in de Krimpenerwaard overal ijsclubs opgericht. In Bergambacht zag IJclub Voorwaarts het licht in 1885, in Ammerstol kwam in 1893 IJclub De Vooruitgang en in Berkenwoude noemde men de in 1881 opgerichte ijsclub gewoon IJclub Berkenwoude. In die jaren waren georganiseerde toertochten zoals we die nu kennen nog

niet of nauwelijks aan de orde. Het ijsvermaak speelde zich op de diverse ijsbanen af of men ging er zelf opuit. 'Een pijpje ophalen uit

Gouda' was een geliefde rit. De kunst was om een of meerdere aarden Goudse pijpen te kopen in de stad en deze zonder dat ze aan stukken lagen vanwege valpartijen tijdens de tocht, heel thuis te brengen.

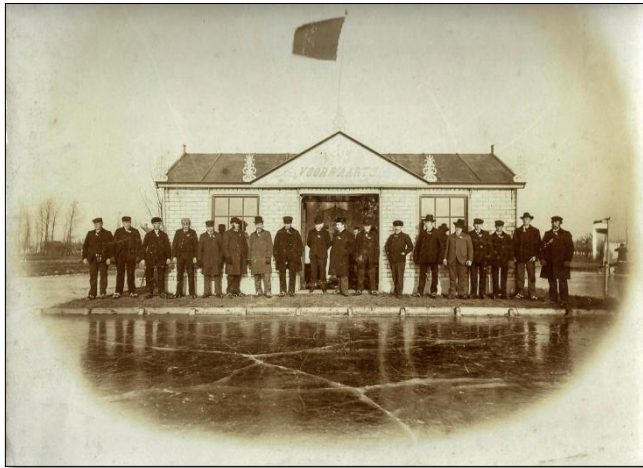
Tijdens koude perioden waren veel mensen 'uitgevroren' zoals vorstverlet werd genoemd. De sociale zekerheid was niet te vergelijken met de voorzieningen van tegenwoordig en menigeen was aangewezen op armenzorg. Bepaald geen vetpot. Wanneer je was uitgevroren en goed kon schaatsen, kon je met een beetje geluk toch nog wat extra inkomsten verwerven, zowel in geldbedragen als in natura.

***BERG-AMBACHT, 3 Febr.** Van wege de ijscommissie alhier werd heden op de Dijkklaansloot eene hardrijderij op schaatsen gehouden, waaraan 26 rijders deelnamen. De prijs, f20, werd behaald door W. Van den Heuvel, van Zuidbroek, de premiën f5 en f2,50, door J. Aaldijk, van Streefkerk en L. Baas, van Stolwijk.

***BERG-AMBACHT, 6 Febr.** Van wege de ijs-commissie werd gisteren aan de Reëwatering eene hardrijderij op schaatsen gehouden voor jongens beneden 15 jaar. Hieraan namen 16 knapen deel. De prijs, f4, werd behaald door A. Pons alhier; de premiën, f2 en f1, door J. Zuidervliet, van Stolwijk, en H. Van der Graaf Pz. alhier.

Bovenstaand krantenbericht uit 1881 maakt gewag van een hardrijderij op de Dijkklaansloot waaraan 26 schaatsers deelnamen. Ik vermoed dat hiermee de wetering wordt bedoeld die halverwege de Dijkklaan kruist ter hoogte van de watertoren. Die toren was er toen nog niet. De geldprijzen waren voor die tijd niet mis. 20 gulden was toen een fors bedrag. Ik schat het op 2 weeklonen, wellicht meer.

Ook op de Reevliet werd een wedstrijd gehouden. Dit keer voor jongens onder de 15 jaar. Er namen 16 'knapen' deel. Duidelijk blijkt dat de huidige ijsbaan nog niet in gebruik is. Ook is niet duidelijk wie de wedstrijden organiseerde. Misschien lokale ondernemers? De ijsclub bestond toen tenslotte nog niet.

Het bestuur van IJclub Voorwaarts voor de 'ijstent' in 1903

In 1900 wordt tijdens een algemene ledenvergadering van IJclub Voorwaarts besloten 2 percelen bouwland te kopen op de plek waar nu de huidige ijsbaan ligt. Om het land om te vormen tot een ijsbaan, moest dit natuurlijk worden afgegraven, wat dan ook gebeurde. Op 9 januari 1901 worden de ijsbaan en het clubhuis (dat toen nog 'ijstent' werd genoemd, feestelijk ingewijd met het houden van een wedstrijd voor mannen. Op de foto hierboven zien we het voltallig bestuur voor de ijstent in 1903.

1929 was, zo schreef ik al eerder, een horrorwinter. De kou was het land niet uit te branden. De Lek zat potdicht, scheepvaart was niet mogelijk. Er werden zelfs schaatswedstrijden op de Lek gereden.

Dat was in 1954 en 1956 niet meer het geval. Ik herinner mij dat gemeentewerkman Peter van den Berg, die 's zomers badmeester was in het zwembad aan de Lekdijk, een pad op het ijs had uitgezet waarover je naar de overzijde kon lopen. Van een gladde ijsvloer was in ieder geval ter hoogte van Bergstoep geen sprake. In de loop van de jaren '50 deed de ijsbreker haar intrede. Wanneer de dooi inviel voeren ze in konvooi de Lek op en braken het sprookje aan stukken. Want een sprookje was het wanneer je midden op die machtige rivier stond. Het gevoel was moeilijk in woorden te vatten. Ik herinner het me nog altijd.

***Berg-Ambacht, 11 Jan.** De vereeniging „Ijsclub Voorwaarts” hield heden een hardrijderij op schaatsen voor gehuwde mannen, ingezetenen van Berg-Ambacht. De prijzen bestonden ditmaal uit levensbehoefte, voor dit doel uitgelooft door den heer Burgemeester. De eerste prijs, 25 pond spek, werd gewonnen door G. Stubbe; de 2e prijs, 15 pond spek, door Abr. Knoop en de 3e prijs, 5 pond spek, door H. van Dam.

Er waren 16 deelnemers. Aan de 13 die minder gelukkig op de schaatsen waren geweest, werd een bon voor een tarwebrood uitgereikt, terwijl bovendien door het Bestuur nog een extra premie werd toegekend aan J. Kooij, die bijna tot de beslissing van den strijd de ritten had medegemaakt. Met een toepasselijk woord van den meen gever werden de prijzen in ontvangst genomen en gingen de winners met spek beladen vergenoegd huiswaarts. Een vrij talrijk publiek vulde de baan en bleef nog laat in den namiddag gezellig rondrijden.

Op 16 januari 1901 konden de schaatsers enorme hoeveelheden spek winnen. 16 deelnemers verdeelden de buit: 25 pond spek, 15 pond spek en 5 pond spek. De rest kreeg als troostprijs een bon voor een tarwebrood.

1929 Op de Lek

5 'heren' op het ijs,
keurig in het pak en
ook de hoed
ontbrak niet.
Achteraan staat
C.Schouten de
graanhandelaar,
toen al een fervent
fotograaf

30 jaar later. Een iets simpeler modebeeld.
Links Henk Graafland en Piet Jongkind. Uiterst rechts: Dirk Casteleijn

Tijdens de eerste jaren van de ijsclubs was er van georganiseerde toertochten nog niet of nauwelijks sprake. Uiteindelijk stak een aantal verenigingen de koppen bij elkaar en werd op 2^e kerstdag 1938 de eerste 9-dorpentocht georganiseerd. Er waren 150 deelnemers. De tocht groeide uit tot een icoon. Hij zou daarna nog acht keer worden gehouden. De laatste vond plaats op 4 januari 1997. De oorspronkelijke route moest in de loop der tijd flink worden aangepast vanwege de aanleg van de N210 en N207. De vele obstakels bij hovingen en bruggen maakten de tocht een stuk zwaarder. Schaatsers kwamen moeilijk in hun ritme wanneer om de haverklap moest worden gekluund. Niettemin zal bij de echte liefhebbers het verlangen om ooit nog eens een 9-dorpentocht te rijden een smeulend vuurtje blijven dat bij dalende temperaturen in korte tijd weer opflakkert.

*Met dank aan Marry Verbeek, Bets van den Heuvel-de Groot
en Lijn van Eijk-Casteleijn*

De boom die alles heeft gezien. De oeroude beuk in wintertooi die mocht blijven staan toen boerderij Het Slot werd gesloopt.

HISTORISCHE VERENIGING BERGAMBACHT

Algemene Ledenvergadering

Agenda voor de Algemene Ledenvergadering op donderdag 13 april 2023

Plaats: De Tulp, Burgemeester Huijbrechtstraat 2
Bergambacht. Aanvang 20.00h

- 1 Opening
- 2 Vaststelling agenda
- 3 Ingekomen stukken en mededelingen
- 4 Vaststelling en goedkeuring van de notulen van de A.L.V .
. op 28 april 2022. Deze staan afgedrukt in het zomernummer
. van 2022
- 5 Activiteitenverslag over het voorbije verenigingsjaar door
. de voorzitter.
- 6 Financieel overzicht over het verenigingsjaar 2022
- 7 Verslag van de kascommissie
- 8 Benoeming nieuwe kascommissie. De hr. Rietveld treedt af
. en de hr. Knappert wordt voorzitter.

9 Bestuursverkiezing

- a) Aftredend en niet herkiesbaar: interim voorzitter Booij ter Haar. Het bestuur draagt Peter Sluisman voor als kandidaat-voorzitter.
- b) Aftredend en niet herkiesbaar: Huig Markus. Het bestuur heeft geen voordracht voor een kandidaat. De leden worden daarom verzocht zich verkiesbaar te stellen.
- c) Aftredend en herkiesbaar: Penningmeester Hans van Jaarsveld. Hij stelt zich opnieuw beschikbaar.

Statutair kunnen leden tot 7 dagen voor de A.L.V. schriftelijk een kandidaat bij het bestuur voordragen. Deze voordracht moet door tenminste 5 leden zijn ondertekend. Zonder voordracht kan de A.L.V. een kandidaat voordragen, waarna stemming volgt. (Stat. Art. 8.3)

10 Afscheid als bestuursleden van Booij ter Haar en Huig . Markus

- 11 WBTR. De toepassing van de ‘Wet Bestuur en Toezicht
. Rechtspersonen’ wordt toegelicht door de penningmeester
. en aan de vergadering voorgelegd.

11 Rondvraag.

12 Sluiting.

Historische Vereniging Bergambacht
balans per 31 december 2022 (in euro's)

	31-dec- 22	31-dec- 21
balans per		
activa		
vorderingen en overlopende posten	465	118
liquide middelen	12.049	12.034
	<u>12.514</u>	<u>12.152</u>
totaal activa	<u>12.514</u>	<u>12.152</u>
passiva		
eigen vermogen	<u>12.354</u>	<u>12.052</u>
schulden en overl. posten	<u>160</u>	<u>100</u>
totaal passiva	<u>12.514</u>	<u>12.152</u>

Historische vereniging Bergambacht
jaar 2023
begroting 2023
in euro's

begroting 2023

baten

contributies	2.700
advertenties	600
giften	75
verkoop	5
	<u>3.380</u>

lasten

lezingen	500
drukwerk en porti	1.450
activiteiten	250
kantoor	250
website	75
archieff en bibliotheek	100
overige kosten	250
	<u>2.875</u>

saldo 505

Na de pauze houdt de hr. Nico Holdermans een lezing over het kerkgebouw van de Ned. Herv. Gemeente in Ouderkerk aan den IJssel en het daarin aanwezige praalgraf van de familie Van Nassau- LaLecq.

Archiefoto's

Timmerfabriek aan de Breedeweg van Van der Straaten in 1914.

Muziekvereniging Excelsior op het schoolplein aan de Meent
(jaren '50)
27

Ammerstol, Herv. Kerk en muziektent. (jaren '50)

Ammerstol. Schoenmaker Janus Brand in 1952

Addendum mededelingen:
Tijdens het historisch café op 12 november 2022 ontvingen we van de heer Verhoef uit Schoonhoven een klein zilveren muntje uit omstreeks 1200, dat ooit is gevonden in de Bergambachtse Laurentiuskerk, alsmede een door hem zelf geschreven boek getiteld: “De Graven Van Blois”